

OBSAH

Úvodem	9
1 Ontogeneze v psychologii	11
Obecné zákonitosti psychického vývoje	11
Vliv dědičnosti a prostředí	11
Obecné zákonitosti vývoje	12
Zrání a učení	13
Přehled jednotlivých vývojových období	15
Prenatální a perinatální období	15
Novorozenecké období	17
Kojenecké období	19
Období batolete	21
Předškolní věk	23
Mladší školní věk	25
Období staršího školního věku	27
Adolescence	29
Časná dospělost	31
Střední a pozdní dospělost	33
Stáří	35
Úkoly jednotlivých vývojových období	39
2 Psychologie nemocných	41
Vliv choroby na psychiku nemocného	41
Zdraví a nemoc, adaptace, koping, bezmocnost	42
Prožívání nemoci a chování v nemoci	44
Hospitalizace nemocného	45
Emoční projevy v nemoci, strach, úzkost	47
Bolest	49
Práce sestry u nemocných prožívajících bolest, profesionální přístup	51
Postoje k nemoci	52
Sdělování diagnózy	54
Psychologická problematika umírání a smrti	55
Formování vztahu ke stáří a omezenosti lidské existence	56

Přístup k nevléčitelně nemocným a umírajícím	57
Psychologie nemocných s tělesným, smyslovým a mentálním postižením	61
Vrozené vady	62
Získané vady	63
Chování k postiženým	64
Vady sluchu	65
Vady zraku	67
Vady řeči a fatické poruchy z psychologického hlediska	70
Psychologická problematika tělesně postižených	73
Psychologická problematika mentálně postižených	75
3 Psychologie sestry	78
Teoretická i praktická východiska profesionálního chování	78
Činitele ovlivňující kvalitu profesionálního chování	82
Předpoklady pro úspěšnou identifikaci s rolí sestry	83
Činitele ovlivňující pracovní výkon sestry	86
Význam a průběh nástupní praxe	88
Syndrom vyhoření a profesionální deformace	90
Duševní hygiena	92
Co budeme dělat pro sebe	93
Jak lze kultivovat vzájemné vztahy	95
Prevence vyhoření a profesionální deformace	96
4 Zvláštnosti při práci s dětmi	98
Záznam o neuropsychickém vývoji dítěte	98
Hra	99
Hračky	100
Rozhovor s rodiči, s dítětem	102
5 Sebepoznávání a sebehodnocení	104
6 Zjišťování potřeb	108
Ohrožení potřeb nemocného	108
Potřeba podnětů, změny a činnosti	109
Potřeba sociálního styku, porozumění, vzájemné pomoci	109
Potřeby dítěte	110
7 Komunikace	112
Neverbální komunikace	113
Druhy rozhovoru	116
Navazování kontaktu	122
Využití verbálních a neverbálních prostředků v sociální interakci	124
Empatie	126

8	Speciální sociální dovednosti v práci sestry	128
	Produktivní a neproduktivní chování	128
	Racionální psychoterapie	129
	Sociální zdatnost	130
	Základní asertivní práva	132
	Evalvující a devalvující postoj sestry	133
	Komunikace s rodinou nemocného	135
	Interakce se spolupracovníky	136
	Řešení konfliktů	137
	Kritika chybné práce	138
9	Relaxace	140
	Dechová a tělesná relaxace	141
	Senzorický relaxační trénink podle Lazaruse	143
	Autogenní trénink	144
	Zkrácený relaxační trénink podle Jacobsona	144
	Aromaterapie	146
	Relaxace s hudbou	146
	Jóga	147
	Meditace	147
	Přílohy	149
	1 Kodex práv pacienta	150
	Práva hospitalizovaných dětí	152
	2 Morální kodex sestry	153
	3 Záznamy o neuropsychickém vývoji a výchově dítěte	155
	4 Posouzení sama sebe	159
	Literatura	160